

I. szám.

1891. január 1-én.

III. évfolyam.

BUDAPESTI
SAKK-SZEMLE.

FOLYÓIRAT A SAKKJÁTÉK KÖRÉBŐL

MEGJELENIK MINDEN HÓ 1-ÉN.

Országos Széchényi Könyvtár

KIADJA

A „BUDAPESTI SAKKOZÓ-TÁRSASÁG“

BUDAPEST

ROBICSEK ZSIGMOND KÖNYVKERESKEDÉSE

Nagykorona-utca 9.

BUDAPESTI SAKK-SZEMLE.

Kiadja a „Budapesti Sakkozó-Társaság.“

Előfizetési ára egész évre 2 frt
félévre 1 frt. Megrendelések a
„Budapesti Sakk-Szemle“ kiadó-
hivatalába — Robiesek Zsigmond
könyvkereskedése, Budapest,
Nagy korona-utca 9. sz. —
küldendők.

Csütörtök, január 1-én.

A lap szellemi részét illető
közlemények a szerkesztőhöz
Budapesten, Koronaherezeg-
utca 2. szám alá küldendők.

Előfizetési felhívás.

Mai számunkkal a „Budapesti sakk szemle“ harmadik évi folyamát kezdjük meg. A harmadik évfolyam küszöbén bátran hivatkozunk rá, hogy lapunk kitűzött programjának eddigelé minden tekintetben megfelelt. Mindig hozott eredeti közleményeket legjelesebb hazai és külföldi szerzőktől, késedelem nélkül mutatta be az érdekesebb külföldi ujdonságokat s lépést tartott a sakkvilág eseményeivel. Ez a jövőben is így lesz, a lehetőségig fokozott mérvben. Munkatársaink sorában a legkiválóbb hazai feladványszerzők és ismert külföldi mesterek foglalnak helyet, akiknek támogatása kezességet nyújt arra nézve, hogy lapunkat a mostani magas színvonalon a jövőben is meg fogjuk tartani. A „Budapesti sakkozótársaság“ minden lehető áldozatot meghoz, hogy a sakkjáték iránti érdeklődés ébrentartására hivatott egyetlen magyar sakkfolyóírat minden tekintetben kielégítse a magyar sakkozókat.

Lapunk mint eddig havonként egyszer, minden hónap első hetében jelenik meg. Előfizetési ára 12 hóra 2 frt. A „Budapesti sakkozótársaság“ fővárosi és vidéki tagjai a lapot díjtalanul kapják.

Felhívjuk a magyar sakkozó közönséget, hogy minél nagyobb számban csoportosuljon lapunk köré, terjessze azt minél szélesebb körökben, mert a „budapesti sakkozótársaság“ kitűzött célja csak így lesz megvalósítható.

Az előfizetési pénzek a „Budapesti sakk-szemle“ kiadóhivatalába — Robiesek Zsigmond könyvkereskedése, Budapest, Nagy korona-utca 9. sz. — küldendők.

A „Budapesti sakk szemle“
szerkesztősége.

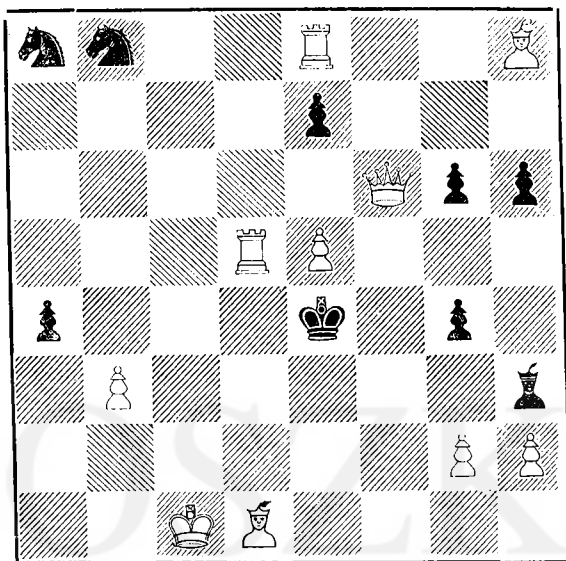
Feladványok.

E rovatunk 7 eredeti feladványt tartalmaz.

115. sz. feladvány.

Chocholous Györgytől, Prágában.

Sötét.

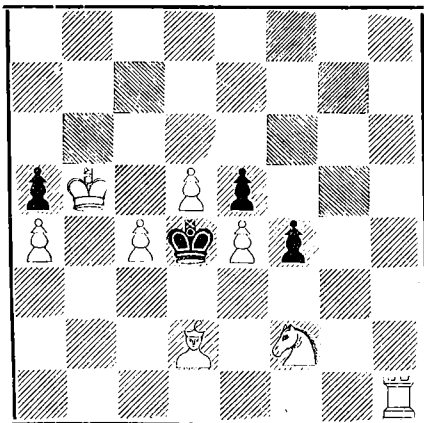
Világos.

Világos indul s a 4-ik lépésre mattot ad.

116. sz. feladvány.

Dr. Gold Samutól, Bécsben.

Sötét.

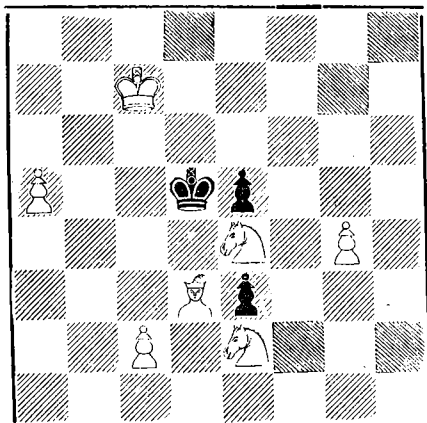
Világos.

Világos indul s a 4-ik lépésre mattot ad.

117. sz. feladvány.

Pap Jenőtől, Miskolcson.

Sötét.

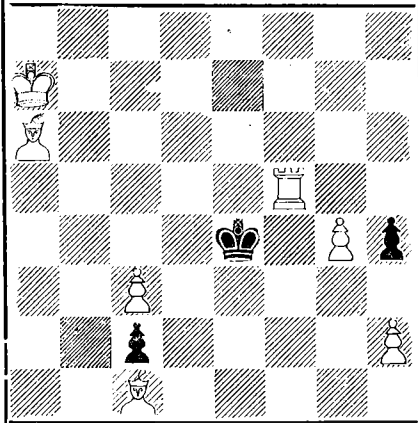
Világos.

Világos indul s a 4-ik lépésre mattot ad.

118. sz. feladvány.

Exner Kornéltól, Budapesten.

Sötét.

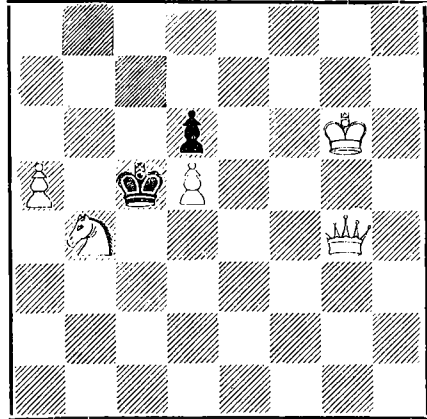
Világos.

Világos indul s az 5-ik lépésre mattot ad.

119. sz. feladvány.

Ehrenstein Mórtól, Budapesten.

Sötét.

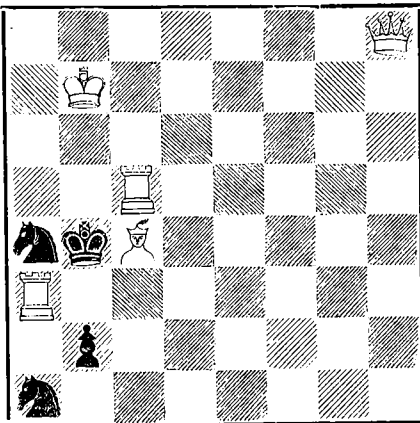
Világos.

Világos indul s a 3-ik lépésre mattot ad.

120. sz. feladvány.

Dr. Mazel Edétől, Bizenzben.

Sötét.

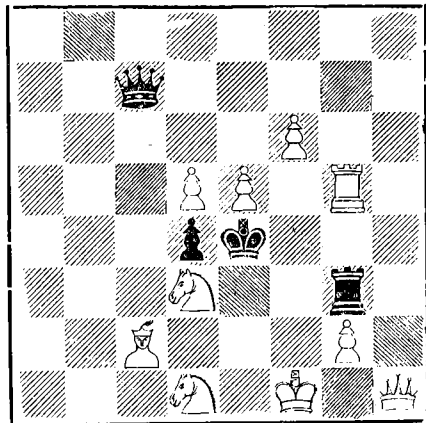
Világos.

Világos indul s a 2-ik lépésre mattot ad.

121. sz. feladvány.

Schuster Zsigmondtól, Budapesten.

Sötét.

Világos.

Világos indul s a 2-ik lépésre mattot ad.

Megfejtések

a m. évi 10-ik számban közlött feladványokhoz.

100. sz. feladvány. Ehrenstein Mór-tól, Budapesten.

1) F c1-f4 d5×c4 2) F f4-d6 F c5×d6 3) V e1-d2† tetsz. szerint. 4) V d2-c3†-matt.

2) . . . II e7-d5 3) II e7-c6† K d4-e4 4) V e1-b1†-matt.

2) . . . h6×g5 3) V e1-g3 tetszés szerint. 4) V g3-d3, e3 v. e5†-matt.

1) . . . F c5×e7 2) V e1-g1† K d4×c4 3) F f4-c5 tetsz. szerint 4) V megfelelőleg †-matt.

1) . . . K d4×c4 2) V e1-c1† K c4-d4 3) V c1-e3† K d4-c4 4) V e3-d3†-matt.

1) F g8-f7 2) V e1-d2† K d4-e4 3) F f4-g3 tetsz. szer. 4) V †-matt

1) . . . F c5-a7 2) F f4-d6 K d4-e4 3) V e1-b1† K e4-d4 4) V b1-d3†-matt.

1) . . . K d4-e4 2) V e1-g3 V b8-a8 3) V g3-d3† K e4×f4 4) II e7×g6†-matt.

1) . . . b5×c4 2) V e1-g3 K d4-c4 3) F f4-d6 tetszés szerint. 4) V †-matt.

1) . . . b4-b3 2) V e1-d1† K d4×c4 3) V d1×b3† K c4-d4 V b3-d3†-matt.

1) . . . h6×g5 2) V e1-d2† K d4-e4 3) V d2-d3† K e4×f4 4) II e7×g6†-matt

1) V b8-e8 2) V e1-d2† K d4-e4 3) F f4-d6 tetsz. szer. 4) V †-matt.

101. sz. feladvány. Dr. Kálniczky Gézáttól, S.-A.-Ujhelyen (A h3 sötét gyalog nélkül.)

1) V b3-a3 c2-c1 V. 2) F h6×

c1 c6-c5 3) V a3-b2 tetszés szerint. V v. F†-matt.

102. sz. feladvány. Schuster Zsigmondtól, Budapesten.

1) V e1-b1 K d4-c4 2) II b4-c6 K c4×d5 3) V b1-b3† K d5×c6 4) V b3-b7 †-matt.

3) . . . K d5-e4 4) V b3×f3†-matt.

2) . . . F g7-d4 3) V b1-a2† K c4-b5 4) II e6×d4†-matt.

1) . . . K d4-c5 2) II b4-c6† K c5-e6 3) II d5 f4† K c6×f7 4) V b1-g6†-matt.

3) . . . K e6-d7 4) V b1-b7†-matt.

2) . . . K c5×d5 3) V b1-b3† t.b.

1) . . . f3×e2 2) II b4-c6† K d4-c4 3) II d5-b6 v. c3† K c4-c3 4) F e7-b4 †-matt.

1) . . . F g7-f8 2) II b4-c6† K d4-c4 3) II d5-c3† K c4-c3 4) V b1-b4†-matt.

103. sz. feladvány. Shinkmann A.-tól.

1) V g6-d6 b3-b2 2) V d6-b4 b2-b1 V. 3) V b4-a4†-matt.

2) . . . b2-b1 II. 3) V b4-b2 †-matt.

1) . . . K a2-b1 2) V d6-d1† K b1-a2 3) V d1-a1†-matt.

1) . . . II f1-c3 2) V d6-e5 K a1-a2 3) V e5-a5†-matt.

104. sz. feladvány. dr. Gold Samueltól, Bécsben.

1) V e3-h6 matt 4 változatban.

105. sz. feladv. Yong M. L. N.-tól.

1) V c1-c2 matt 8 változatban.

106. sz. feladvány. Otten M. H.-tól. 1) II f4-d3 matt 5 változatban.

J á t s z m á k.

69. sz. játszma.

Elhárított vezéréssel.

Játszották New-Yorkban 1890. december 9-én. A Steinitz és Gunsberg közt vívott match első játszmája.

Világos:	Sötét:
Steinitz.	Gunsberg.
1) d2--d4	d7--d5
2) c2--c4	e7--c6
3) II b1--c3	II g8--f6
4) f2--f3	Ujtás, amelynek az értéke kétséges. Világos c2--e4-et

akarja előkészíteni, ami persze könnyen meggátolható, az előre-tolt f gyalog pedig a világos bábok kifejlődését gátolja.

4) . . . II b8-c6
Jobb mint F f8-b4 a melyre világos a2-a3-mal folytatja és igen jól áll.

- 5) e2—c3 F f8—e7
 6) H g1—h3 O—O
 7) H h3—f2 B f3—e8
 E lépés célja e6—c5-öt előkészíteni. Sötét már átveszi a támadást és jobban áll.
 8) F f1—e2 F e7—b4
 9) F c1—d2 e6—e5
 10) d4×e5 B e8×e5
 11) e4×d5 H f6×d5
 12) e3—e4 H d5×c3
 13) b2×c3 F b4—a5
 14) V d1—c2 B e5—e8
 15) O—O F a5—b6
 16) K g1 h1 V d8—e7
 17) H f2—d3 H c6—e5
 18) H d3×e5 Ezt a cserét nem tartjuk előnyösnek, alighanem jobb

- volt H d3—f4. Avilágos huszár még igen előnyösen volt értékesíthető.
 18) . . . V e7×e5
 19) F e2—d3 B e8—d8
 20) B a1—d1 F c8—e6
 21) F d2—c1 Világos minden initiatívát kerülni látszik. 21) f3—f1 igen jó támadást ígérne.
 21) . . . V e5—a5
 22) c3—c4 Itt a2—a3 ajánlatosnak látszik lenni.
 22) . . . F b6—d4
 E lépés némileg megbénítja világost; a2—a3-ra ez nem történni látszik.
 23) F c1—d2 V a5—h5
 24) F d3—e2 V h5—c5
 E hadállásban a játszma döntetlennek nyilvánított.

70. sz. játszma.

Vezér fianchetto.

Játszották a manchesteri versenyen.

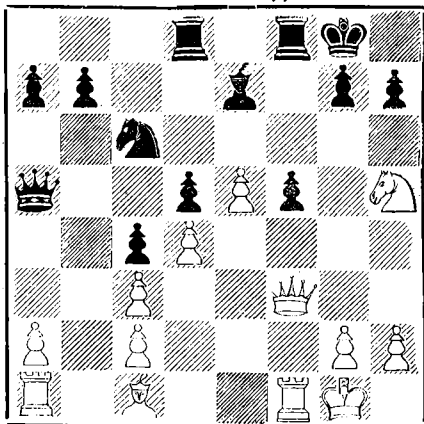
- Világos: Mackenzie.
 Sötét: Owen.
 1) e2—c4 b7—b6
 2) d2—d4 F c8—b7
 3) F f1—d3 e7—e6
 4) f2—f3 Ujabb keletű lépés, amely egészen jól néz ki.
 4) . . . H b8—c6
 5) e2—c3 d7—d5
 6) e4—e5 H g8—h6
 7) H g1—h3 F c1×h6-ra V d8—h4† stb. következnek.
 7) . . . g7—g6
 E lépésre világos erős támadást nyer. Jobb volt H h6—g8.
 8) F c1—g5 H e6—e7
 9) F g5—f6 B h8—g8
 10) V d1—d2 H h6—f5
 11) g2—g4 H f5—g7
 12) H h3—g5 h7—h6
 13) H g5—h7 B g8—h8
 14) H h7×f8 K e8×f8
 15) h2—h4 V d8—d7

- 16) h4—h5 g6—g5
 17) f3—f4 Mackenzie a támadást következetes eréllyel viszi keresztül. Sötét 6-ik illetve 7-ik lépése óta veszve van.
 17) . . . g5×f4
 18) V d2×f4 c7—c5
 19) g4—g5 H e7—f5
 20) F d3×f5 e6×f5
 21) g5×h6 H g7—e6
 22) V f4×f5 B h8×h6
 23) B h1—g1 F b7—c8
 24) V f5—g4 B h6×f6
 Sötétnek már nincs menedéke. K f8—e8-ra V g4—g8† H e6—f8 F f6—g7 következhetnek.
 25) e5×f6 K f8—e8
 26) H b1—d2 c5×d4
 27) V g4×d4 V d7—d6
 28) V d4—e3 V d6—h2
 29) V e3—g5 V h2×h5
 30) V g3—d6 Sötét feladja.

Hadállások

a manchesteri versenyből.

I. Sötét Schallopp.

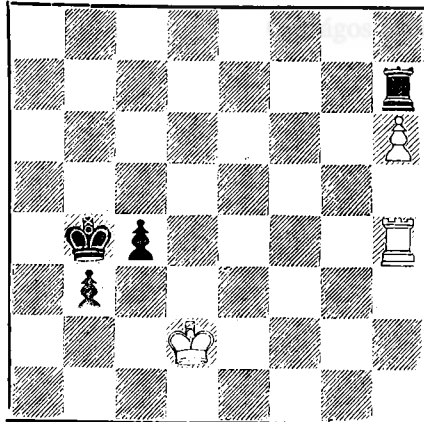

Világos Blackburne.

A játszmát következőleg folytatták:

- 1) V f3—g3 g7—g6 2) F c1—h6 B f8—f7 3) e5—e6 B f7—f6 4) B a1—c1 V d5×a2 5) II h5×f6† F e7×f6 6) B f1×f5 F f6—e7 7) B f5—f7 B d8—c8 8) B c1—f1 sötét feladja.

II. Sötét Mason.

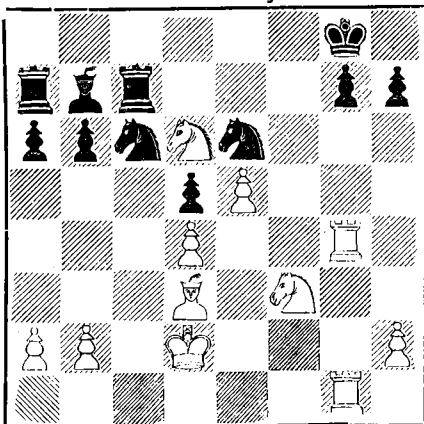

Világos Mackenzie.

Sötét lép és nyer.

- 1) . . . B h7—d7† 2) K d2—c1 K b4—a3 3) B h4×c4 b3—b2† 4) K c1—c2 B d7—d1 5) B c4—c3† K a3—a2 6) K c2×d1 b2—b1 V† 7) K d1—d2 V b1—h7 és sötét nyer.

III Sötét Tinsley.

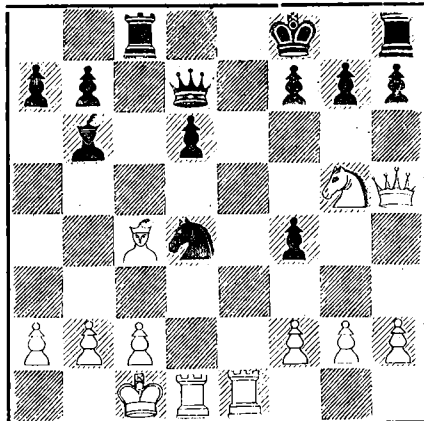

Világos Blackburne.

A játszma következőleg folyt:

- 21) B g4—h4 g7—g6 25) F d3×g6 h7×g6 26) B g1×g6† II c6—g7 27) B g6—h6 K g8—f8 28) B h6—h8† K f8—e7 29) B h4—h7 H c6×e5 30) d4×e5 K e7—e6 31) B h7—h6† K c6—d7 32) II f3—d4 B a7—a8 33) B h6—h7 B a8×h8 34) B h7×g7† K d7—d8 35) II d1—e6†-matt.

IV. Sötét Scheve.

Világos Gunsberg.

Világos lép.

- 19) F c4×f7 H d4×c2 20) II g5—e6† K f8—e7 21) V h5—g5† sötét feladja.

71. sz. játszma.

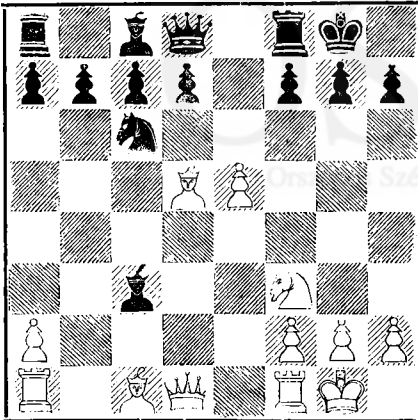
Evans csel.

Játszották a „Monde Illustré” távízeneti versenyén.

A megjegyzések Rosenthal után.

Világos:	Sötét:
Urussoff herceg, Nisui-Novgorodban.	Duprey kapitány, Algírban.
1) e2—e4	e7—e5
2) H g1—f3	H b8—c6
3) F f1—c4	F f8—c5
4) b2—b4	F c5×b4
5) c2—c3	F b4—a5
6) O—O	H g8—f6
Jobb itt d2—d4.	O—O
7) d2—d4	O—O
8) d4×c5	H f6×c4
9) F c4—d5	H e4×c3
Hiba, H e4—c5-nek kellett történnie.	
10) H b1×c3	F a5×c3

Hadallás sötét 10-ik lépése után.

11) H f3—g5! Igen szép lépés, amely után sötét játszmája már alig tartatható.

11) . . . V d8—e7

11) . . . F e3×a1-re 12) V d1—h5 h7—h6 13) H g5×f7 B f8×f7 14) F d5×f7† K g8—f8 15) F f7—d5 V d8—e8 16) F c1—a3† d7 d6 17) e5×d6 V e8×h5† 18) d6—d7† H c6—e7 19) d7—d8 V† V h5—e8 20) F a3×e7† és világos nyer.

11) . . . h7—h6-ra 12) H g5×f7 B f8×f7 13) F d5×f7† K g8×f7 14) V d1—f3† stb. következnek.

12) V d1—d3 e7—g6

13) V d3×c3 V e7×c5

14) V c3×e5 H c6×c5

15) B f1—e1 H e5—c6

16) H g5×f7! H c6—b4

B f8×f7-re F c1—h6 és azután három lépéses matt következnek

17) F c1—b2 h7—h5

18) B e1—e7 sötét feladja.

72. sz. játszma.

Salvio Silberschmidt csel.

Játszották Pozsonyban 1890. november hónapban.

Világos:	Sötét:
Pollák N.	Exner Győző.
1) e2—e4	e7—e5
2) f2—f4	e5×f4
3) H g1—f3	g7—g5
4) F f1—c4	g5—g4
5) H f3—e5	V d8—h4†
6) K e1—f1	H g8—h6

Silberschmidt lépése, mely eddig-
előleg jobbnak tartatott. Ujabbán
többten, így Steinitz is 6) H b8—
c6-ot ajánlják e helyett H b8—c6
a mi nézetünk szerint is a leg-
erősebb folytatás. Világos leghe-
lyesebben a következőleg játszik:
7) F c4×f7† K e8—e7 8) H e5×
c6† d7×c6 és sötét valamivel mégis
jobban áll. 7) V d1×g4-re V h4×
g4 8) H e5×g4 d7—d5 9) e4×d5

II c6—d4 következik és sötét nyer.
7) II c5×f7-re I f8—c5 8) V d1—e1 g4—g3 9) II f7×h8 I f5—f2
10) V e1—d1 II g8—f6 11) h2—h3 (II f6—g4 fenyegetett) d7—d5
12) c4×d5 I c8—g4 13) I c1—c2
II c6—c5 és sötétnek nyernie kell.
E változat Csánk bécsi mestertől ered.

7) d2—d4-re II c6×e5 8) d4×e5
I f8—c5 9) V d1—e1 V h4×c1†
10) K f1×e1 I c5—d4 11) e2—c3
I d4×e5 következik és sötét egy gyaloggal erősebb.

- 7) d2—d4 d7—d6
8) II c5—d3 f4—f3
9) V d1—e1 f3×g2†
10) K f1×g2 V h4—h3†
11) K g2—g1 H b8—c6
12) c2—c3 I c8—d7
13) II d3—f4 V h3—f3
14) I c4—d3 Jobb folytatás lett volna 14) II f4—d5; ha sötét most elsáncolna, következhetnék 15) H b1—d2 V f3—h3 16) H d5—f4 és

világos elfogja a vezért. Sötét legjobb lépése itt 13) g4—g3 erre következik 16) h2×g3 B h8—g8
17) I c1—f4 O—O—O 18) II b1—d2 V f3—g4 19) I f4×h6 I f8—h6 20) B h1×h6 és világos egy tiszttal erősebb, habár sötétnek még mindig kitünő támadó játéka van.

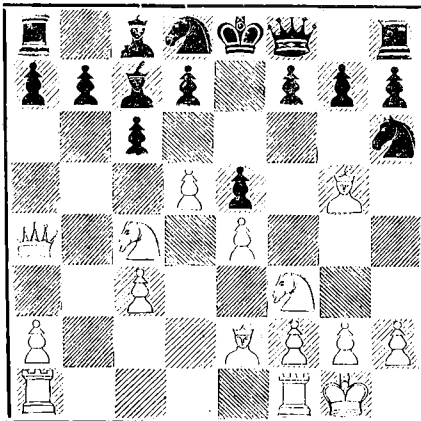
- 14) . . . II c6—e5!
Igen jó lépés mert a c6 huszár a legrövidebb uton érvényesül.
15) d4×e5 d6×e5
16) II f4—d5 V f3×d3
17) I c1×h6 I f8×h6
18) II d5×c7† K e8—d8
19) H c7—d5 B h8—g8
20) H b1—a3 g4—g3
21) h2—h3 I f6—d2!
Sötét erőlesen vezeti a támadást.
22) B a1—d1 g3—g2
23) B h1—h2 I f2×e1
Világos feladja B d1×d3-ra I e1—f2† stb. következik.

Steinitz és Csigorin távizeneti játszmái.

I. Evans csel.

Hadállás sötét 13-ik lépése után.

Sötét Steinitz.

Világos Csigorin.

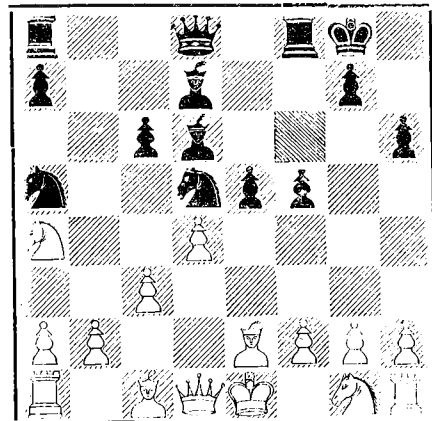
Következzet:

- 14) d5—d6 I f7×d6
15) II c4—b6 B a8—b3
16) V a4×a7 H d8—e6
17) I g5—e1 H h6—g8

II. A két huszár játéka.

Hadállás világos 15-ik lépése után.

Sötét Csigorin.

Világos Steinitz.

Következzet:

- 15) . . . e5—e1
16) c3—c4 II d5—e7
17) II a4—c3 I f7—e6
18) b2—b3 I f6—b4

Vegyesek.

*A zilahi sakkozók köre távizeneti versenyre hívta ki a „budapesti sakkozó-társaságot.“ Az egyeség már létrejött. Eszerint a felek levelezés útján egyidejűleg két játszmát fognak váltani. Miután a gondolkozási idő egy-egy lépésre nézve 3 napban állapított meg, a verseny előreláthatólag hosszabb időt fog igénybe venni.

Ez alkalomból megjegyezzük, hogy ha valaki t. előfizetőink közül távizeneti játszmát óhajtana játszani, s ezt a szándékot velünk tudja, mi ezt lapunkban mindenkor szívesen közlétezzük.

*Bécsi sakkhírek. A Neuer Wiener Schachclub december 12-én tartotta meg évi közgyűlését. A titkári jelentésből a következőket emeljük ki. Az egyesület körülbelül 100 tagot számlál. A tagok közül 1890-ben **négyet** ragadoított el a halál. (A „budapesti sakkozó-társaság“ istennek hála még egy tagját sem gyászolja.) A club helyiségében játszották Englisch és Lasker az ismert 5 játszmás matchet. December hóban Fleiszig B. és Schwarz J., mindkettő a Kolisch-verseny győztese, játszottak egy négy játszmából álló matchet amely döntetlen lett, miután a felek mindenike két-két játszmát nyert. Az új választásnál a club elnökökévé Neumann Sándor választott meg, alelnökökké lettek Dr. Jachimowitz F. és Schlemm H. P.

*A Steinitz és Gunsberg közti match december 9-én vette kezdetét a new-yorki Manhattan chess-club helyiségében. A feltételek szerint győztes az, a ki előbb nyer 10 játszmát. A tét 75 font sterling. Gunsbergnek összes költségeit megtéríti a club, azonkívül minden nyert játszmáért 20 dollárt, minden veszett, vagy döntetlen játszmáért 10—10 dollárt kapnak a küzdő felek. A match első játszmáját mai számunkban közöljük. A második játszma spanyol megnyitás volt, amelyet Steinitz d7—d6-tal védett és megnyert. A harmadik játszma, egy elhárított vezércsel döntetlen lett. A negyediket Gunsberg nyerte meg, aki Evans cselet játszott, az ötödik játszmában, amelyről még nincsenek közelebbi adataink, szintén Gunsberg lett a győztes. Eddigél Gunsberg nyert két játszmát, Steinitz egyet, két játszma pedig döntetlen volt.

*A Steinitz és Csigorin közt vívott távizeneti küzdelemben most fegyverszünet állott be a Steinitz-Gunsberg match tartamára. Távizeneti játszmákhoz, azok befejezte előtt nem szokás hozzászólni, de miután a jelen esetben az a megállapodás jött létre, hogy úgy Steinitz mint Gunsberg bárkivel tetszés szerint konzultálhatnak, e jogot mindkét fél igénybe veszi. Steinitz Judd Miksával Missouri championjával, Delmarral, s több erős new-yorki játszóval tanácskozik, Csigorin segédei Alapin, Schiffers, Bezkrorny, Mitropolsky és az egész szent-pétervári sakkegylet. Általánosan az a vélemény a sakkörökben, hogy Steinitz az Evans cselet el fogja veszteni. A két huszár játékát illetőleg eltérők a nézetek. A Diario de la Marina, a havannai sakklub közlönye azt véli, hogy Steinitz az Evans cselet el fogja veszteni, a két huszár játékát megnyeri. A „Turf Field és Farm“ azt mondja, hogy az Evans csel már veszve van Steinitzra nézve, a másik játszmában pedig Csigorin jól áll. Az utóbbi nézet alighanem megfelel a valóságnak.

Szerkesztői üzenetek.

Ch. Gy. Prága. Köszönet a becses küldeményért.

Dr. G. S. Bécs. A feladványokért köszönet. A 8 lépéses nagyon kemény díó, már azelőtt foglalkoztunk vele.

Dr. M. E. Bizenz. A küldeményért fogadja köszönetünket.

K. M. Zombor. Multkori ígérletét köszönettel nyugtázzuk. Most a beváltást várjuk.

Könyv-és

könyvkereskedelmi mintézet

Kaufmann József

Budapest

V. Maria Theresianicza

15. sz.

